

og der var ikke een betydeligere By, som ikke havde, hvad man kaldte, en lærd Skole, men hvad man lærte i disse Skoler, stod i et forunderligt Misforhold til Skolernes Antal, thi man lærte naturligvis Ingenting. Man maatte altsaa tage den lærde Underviisning fra dem, som havde den, nemlig Theologerne, og overgive den til fornuftige Folk, og det var heraf en nødvendig Folge, at man maatte bortkaste en Mængde af disse Pleieinstituter for Fanatisme, Vankundighed og Bigotteri, som Theologerne havde opelsket i Italien. Det er dette, som man har gjort i Italien, men man er ikke gaaet hen og har løsrevet den lærde Skolevæsen fra Staten. Nei, man har taget det fra Kirken og bundet det til Staten. Det er dog fabelagtigt, at man skal staae her og gjøre Rettelser af den Natur. Den ærede Taler benægtede, at der er Strid mellem det, der her er fastslaaet ved Dagsordenen, og hvad der blev vedtaget i Finantsloven; men hvis jeg har forstaaet Finantsloven og det der Vedtagne rigtigt, var det Thingets Mening at bevilge Understøttelse for 5 Aar. Man kalder det bindende eller ikke bindende, det er lige gyldigt; men Meningen var, at man vilde være fri for denne Strid i 5 Aar, og at man skulde vente med en endelig Opgjørelse af Sagen i 5 Aar; saaledes har jeg og vistnok de fleste opfattet Forholdet. — Hvad Omkostningerne angaaer, bemærkede det ærede Medlem, at vi ganske vist juridisk ikke vare bundne til mere end en vis Sum; men der er dog Noget foruden det Juridiske til i Verden, Noget, som hedder Samvittighed og moralsk Forpligtelse, og jeg troer, at den Tid aldrig vil komme, da den høitagtede Regjering og det høitagtede Thing ville glemme, hvilke Forpligtelser de have af denne Natur, og jeg har heller ikke hørt nogen eneste Stemme i denne Sal have sig derimod undtagen det ærede Medlems. Dermed skal jeg forlade de Indbendinger, som her ere gjorte.

Formanden: Det ærede Medlem for Svendborg Amts 5te Valgkreds (Høgsbro) har Ordet for en kort Bemærkning.

Høgsbro: Det kan naturligvis ikke

falde mig ind at ville maale mig i Kundskab med en saa sagkyndig og grundig Mand som det ærede Medlem, der nu talte, men jeg skal blot gjøre opmærksom paa, at, fordi Skolerne hidtil have været i Gæstligheds Hænder og under dens uheldige Ledelse, deraf følger ikke, at Staten skulde unddrage dem sin Understøttelse. Deraf følger kun, at man skulde forandre dette Forhold, men det, Regjeringen vil gjøre, er tillige at unddrage dem Statens Understøttelse og overgive dem til Communerne.

Bille: Det forekommer mig, at, naar det ærede Medlem selv erkender, at han ikke besidder tilstrækkelig Kjendskab til fremmede Landes Forhold, ikke engang saa megen Sagkundskab som det ærede Medlem for Lyngby (C. B. Rimestad) der nys talte, og hvis Tale ganske vist ikke aflørede nogen overordentlig dyb Indsigt i de Forhold, han berørte, men kun sagde og kun vilde sige, hvad der saa omtrent hører med til almindeligt Dannelses at vide, vilde det være hensigtsmæssigere for ham dog engang at lade alle disse forkeerte Henviisninger til fremmede Lande fare. Efterat det ærede Medlem, hvergang Theatersagen har været for, har strøffet omkring med sine Tanker, snart i Frankrig, snart i Belgien, snart i England og snart i Italien, og hvergang er bleven vist tilbage paa det Gfrettrykkeligste og er bleven underrettet om, at hans Argumenter ikke havde den mindste factiske Hjemmel, og at alle de Henviisninger, som han gjorde, istedetfor at støtte hans Sag, tværtimod svækkede den, vender desuagtet det ærede Medlem idelig og idelig tilbage til disse fremmede Lande og søger med en Udholdenhed, som virkelig var en bedre Sag værdig, at forvirre Begreberne ved atter at opstille sine Paastaaender, som ere uden mindste Sandhed. Nu har det ærede Medlem idag drevet sin Fordring til den Yderlighed, at han forlanger, at, naar han her i Thinget har gjort en falsk Paastand med Hensyn til Foranstaltninger i fremmede Lande, saa skal Hans Majestæt Kongens Regjering sætte sig i Bevægelse og skaffe nærmere Underretning om Forholdet og forelægge det for Thinget til vor Belæring i Almindelighed og